

A'ij ti tira'uyú'uxaca'a í San Pablo a'ímej í mej Éfeso a'uchéjme'ecaa

*Pablo pu tihuá'iti a'ímej í mej e'etiújse'iri
hua'atéyujta'a a'ujna u Éfeso*

¹ Inee, i nej i'i Pablo, nee nu se'ij píríci ti Dios na'antíhuau ruxí'evi'ira'a jime'e nej ni ti'itíj jín tiraatévaire'en a'íjna í Círíistu'u ti ajta i'i Jesús. Ayee nu tejá'amuyau'use'e mú'ejmi, mi sej teitestemua'ame'en pú'een í Dios, mi sej Éfeso é'eche. Nain xu jín araúraste a'ij ti ari tejámua'íjca a'íjna í Círíistu'u ti ajta i'i Jesús.

² Ajta a'íin í Dios, í tej rájya'upua jamuan, ajta a'íin í tavástarala, a'íjna í Jesús ti ajta i'i Círíistu'u, miché'e me'ín rí'i tejamuáacha'íin, majta amua'anpuá'ajte'en í a'amua tzajta'a.

Jíme'en a'íjna ti jín rí'i titatá'aca a'íjna í Círíistu'u

³ Tiché'e rí'i tiraatá'an te'íjna í Dios í ti ya'upuáara'an pú'een í tavástarala, a'íjna í Jesús ti ajta i'i Círíistu'u, a'íné a'íin Dios, a'íi pu ayén taatapua'íjve nain tíj na'a ti é'esejre'e u ta japua ti ij titáaci'iti jamuan í Círíistu'u.

⁴ Ayee pu ti'ayajna, a'íné jéjcau imuá, tí'ij caj xi raatétaahuaca'a í chaanaca í tej yen japuan seijre'e, a'ájná'imua Dios pu ta'antíhuau jamuan í Círíistu'u tej ti tiyen urarí'ene'e tá'ara'ani í tatzajta'a, tej ti caí ti'itíj jín auteáturan í jemin.

5-6 A'iné jeíhua pu huápi'i taxe'eve'eca'a, ayée pu titaaxí'epi'íntari'iri'i ti a'íin ruseij tayá'upua á'ara'ani a'íjna jime'e ti Ciríistu'u ayén huárini ti ta jetze me'ecan huámi'ini.

Dios pu ayén titaaxí'epi'íntari'iri'i í ruxí'evi'ira'a jime'e. Ayeé éene'e á'ara'ani, tej ti tiyen rí'i tiraatá'an a'íjna jime'e ti jeíhua huápi'i naa seijre'e ti a'íin Dios ayén rí'i titáacha'íin. Ajta ruxí'evi'ira'a jín ayén rí'i titáacha'íin jamuan a'íjna í ti raxí'eve'e, a'íjna í Ciríistu'u.

7 A'íi xaa tiu'utanájchitaca'a a'íjna í tej jín té'echa'ica'a í Dios jemi. Ayeé pu a'íjna jín tiu'utanájchitaca'a a'íjna jime'e ti ruxuure'e airáaxire ta jetze me'ecan ti ij Dios ayén titaatá'uuni'i í tej jín jemin auteájturaa. Ayeé tu een jín ramua'aree ti Dios rí'i titáacha'íi ruxí'evi'ira'a jime'e, nain jime'e ti tejé'eseijre'e u ta japua.

8 Nain pu ayén taatapuaíjve a'íjna jime'e ti a'íin nain jín rí'i mé teuúmua'aree, ajta nain jín yaú'itie a'íjna í Dios.

9 Ajta, ayée pu taatá'a tej ráamua'ati ti'ití ti pírici ti rú'avaa a'íjna jime'e a'ij ti tí'ijxe'eve'e, a'iné ayée pu ra'aránajcheca'a ti ayén huárini tí'ij a'íin ayén tiraaxí'epi'íntare ti'ití ti jín ti'itevéé a'ame í Ciríistu'u.

10 Ayeé pu raaxí'epi'íntare ti ayén éene'e a'ame tí'ij teja'uré'enen a'ájna xicájra'a ti jetzen nain araúrastejsin, ti ij Ciríistu'u hua'amú'úu pu'eene'e a'ame naíjmi'i matíj mana'a pua'amé é'eseijre'e u ta japua, ajta matíj mana'a pua'amé yen seijre'e íiyen chaanaca japua.

11-12 Teajta iteen, i tej amuacaí rá'antzaahua te'íjna í Ciríistu'u, Dios pu ajta ta'antíhuau ti ij ti'ití

táaci'iti jamuan í Ciríistu'u. A'íi pu jéjcuá imuá taaxí'epi'íntari'iri'i a'ij ti ayén tira'aránajcheca'a. A'ii pu a'íin pú'een í ti Dios nain jín r'íi tiú'uruuren a'ij ti ari ti'ihuaújxi'epi'íntari'iri'i tej ti tiyen r'íi tiraatá'an te'íjna jime'e ti jeíhua huáp'i naa tí'iseijre'e í jemin.

¹³ Seajta mú'een, mi sej siyen ráanamujri'i í niuucari ti ayén ti'ayajna, í ti Dios jín amua'irátuaasin, mú'een xu seajta rá'antzaahua. Ajta, ayée pu che'atá na'a tejamuaac'íi jamuan í Ciríistu'u tíj ari Dios ayén te'ataújratziiri'i ti a'íin xiéjniu'ucare'ara'an í Dios ayén huateáturan mú'ejmi jemi.

¹⁴ Ajta a'íin xiéjniu'ucare'ara'an í Dios, a'ii pu a'íin pú'een í ti téjmi jemi huateájturaa, í tej teajta jín ramua'aree ti ayén ti'ayajna ti ti'ití táaci'iti a'ájna xicájra'an ti jetzen Dios titaatátuiire'esin a'íjna jime'e í Ciríistu'u ti ta jetze me'ecan tiu'utanájchitaca'a tej ti r'íi tiraatá'an te'íjna jime'e ti jeíhua huáp'i naa tí'iseijre'e í jemin.

Pablo pu rahuahuau í Dios jemi ti a'íin ayén hua'atá'acare'en mej temua'a naa r'íi titá'umua'ati

¹⁵⁻¹⁶ A'íj nu jín, tíj na'a nej amuacáí ráanamujri'i sej siyen r'íi rá'astijre'e í tavástará'a, a'íjna í Jesús, seajta siyen r'íi tihua'ajcha'íi naíjmi'ica a'ímej í teitestemua'ame'en í Dios, tíj na'a ti yú e'iré'ene, canu ja'anáj raatapuá'ajtaca'a nej niyen tí'ijteujtzi'ire'e í Dios mú'ejmi jime'e, neajta nu rahuahuau mú'ejmi jime'e.

¹⁷ Ayee nu nauj niyen rahuahuau jemin a'íjna ti ya'upuáara'an pú'een í tavástará'a, a'íjna í Jesús ti ajta i'i Ciríistu'u. Ayee nu rahuahuau ne'íjna

í ya'upuáara'an ti huápi'i naa seijre'e ti ij a'ín xiéjniu'ucare'ara'an ayén amuaatá'an sej si rí'i mé titeumuámua'aree, sej si seajta rí'i tiyaú'itiée xá'ara'ani a'íjna ti ari huataseíjre mú'ejmi jemi sej si siyen tiráamua'ati temua'a naa í Dios.

¹⁸ Ayee nu neajta rahuauhauu sej si seajta yaú'itiée xá'ara'ani tzáahuati'ira'a jime'e í a'amua tzajta'a sej si siyen ráamua'aree ti'ití ti píríci í sej rachú'eve'e, í ti jín amuaatajé í Dios, sej si seajta siyen ráamua'aree a'ij ti een tíj na'a pua'amé ti rí'i huápi'i naa seijra a'ame a'íjna ti huá'aci'iti a'ímej í teitestemua'ame'en í Dios.

¹⁹⁻²⁰ Neajta nu niyen rahuauhauu sej si siyen ráamua'aree ti caí ámitieere'e, ti huápi'i jeíhua raayí'iti í Dios ti ti'itíj jín ayén huáruuren í téjmi tzajta'a a'íjna í rumuári'eri'ire'ara'an jime'e. Teen tu tiyen rá'atzaahuate'e a'íjna jime'e ti ari jeíhua huápi'i rí'i tiú'uruu í rumuári'eri'ire'ara'an jime'e a'íjna jime'e a'ij ti huaríj í Ciríistu'u jime'e tí'ij ayén raatarújte huá'a tzajta'a í mí'ichite, ajta ya'uví'iti u ta japua. Tí'ij í án yá'ujra í ipuari japua ruri'irínta'a pújme'en.

²¹ Ciríistu'u pu a'íjna jín te'enteájrupi í ti jaítze'e ve'ée caí máaj ti'ití ti u júte'e é'eseijre'e. A'í pu jaítze'e ve'ecán jín ti'itéjvee caí máaj ja'atí ti tí'ajta na'ari ja'atí ti ti'ití jín antiújmua'aree nusu tevi ti ca'anéeri jín tiu'utéemua'iti o ja'atí ti a'íjna jín ti'itéjvee ti amuájca jime'e. Jaítze'e pu ajta ayén tiú'ujxe'eve'e í niuucari í tej jín tiyen rata-muá'amua te'íjna í Ciríistu'u caí máaj seij í niuucari í tej jín ja'atí huatamuá'a. Ayee pu xaa ne'u che'atá een íjii ti me'ecan, ajta ti yú auca'ití a'ame tíj na'a rusén jime'e.

22 Ajta a'ñn Dios, a'ñi pu raatá'a ti Ciríistu'u nain jín antiújmua'areere, ajta a'ñi pu ra'antíhua'u ti tiu'utévaire'en a'ñna jime'e ti a'ñn pu'éene'e á'ara'ani í hua'amu'úu nain jime'e í huá'a jemi í mej e'etiújse'iri mej mi raateánajche í Dios.

23 Majta a'ñme í mej e'etiújse'iri, ayée mú che'atá mana'a ajtème'ecan a'ñna jetze í hua'amu'úu tíj ja'atí ratéhua'ira'a í ru jetze, a'iné a'ñna í Ciríistu'u ti ajta hua'amu'úu pú'een, a'ñi pu huá'anaijmire'en nain jime'e. A'iné a'ii pu a'ñn pú'een í ti raanaíjmire'en tíj na'a ti é'eseijre'e ti Dios raatétaahuaca'a.

2

Dios pu nu'u hua'irájtuaa mej mi caí ché'e tí'itíj jín te'uteáturan í jemin

1 Seajta mú'een, ayée xu 'eene'e sej m'í'ichica'a í Dios jemi a'ñna jime'e í sej jín auteájturaa í jemin, ajta a'ñna í sej a'ij pua'a rijcaa.

2 Ayee xu a'ij pua'a titetiújcha'ñca'a setí'ij seuj siyen rijcaa a'ij mej rici íjii a'ñme í mej yen japuan seijre'e í chaanaca japua.

A'ájná'ímua a'ij xu siyen á'astijre'eca'a se'íjna ti a'ij pua'a een ti ajta a'ñna jín antiújmua'aree ti ayén tíhua'uta'aíjte'en a'ímej í mej xiéjniu'ucari pú'een í mej seijre'e eeca tzajta'a. A'ii pu a'ñn pú'een í xiéjniu'ucari ti ari tí'imuari'e huá'a tzajta'a a'ímej í mej huá'a jetze ajtème'ecan a'ímej í mej caí ja'atí á'astijre'e.

3 Teajta iteen, amuacaícan tu naími'i tiyen huá'a jetze ajtème'ecantaca'a a'ímej. Ayee tu che'atá tena'a rá'astijre'eca'a a'ij ti titá'amitiejte'eca'a

a'íjna jime'e ti'ití ti huanéj í ta jetze nusu ti'ití ti huatasejre í tamua'atzíira'a jime'e. Tíj na'a ti seijre'eca'a í ta jetze, teen tu raatá'acare'e ti a'ín titaata'ájte'en. Ayee tu éene'eca'a matíj í seica í ti Dios puajtzi hua'utá'asin.

⁴ Mí ajta Dios, a'í pu jeíhua huápi'i taataxí'eve. A'íj pu jín, naa pu tá'ancu'uvajxi ruxí'evi'ira'a jime'e.

⁵ Tetí'ij teuj tiyen éene'e tej mi'ichica'a a'íjna jime'e í tej jín auteájturaa í jemin, a'í pu taatarújte jamuan í Ciríistu'u. A'í pu amua'irájtua a'íjna jime'e ti huápi'i rí'i tejamuájcha'íi ruxí'evi'ira'a jime'e.

⁶ Ajta, Dios pu taajíste jamuan í Ciríistu'u. A'í pu ajta a'íjna jamuan án taja'urá'atzaca'a a'ujna u júte'e a'u ti tí'ajta a'íjna í Ciríistu'u ti ajta i'i Jesús.

⁷ Ayee pu een jín huaríj ti ij ayén éene'e á'ara'ani tíj na'a ti yú auca'ití a'ame tíj na'a rusén jime'e. A'í pu taatasejrate'esin ti rí'i huápi'i titájcha'íi a'íjna jime'e ti a'ín ta japua huaniú a'íjna í Ciríistu'u ti ajta i'i Jesús.

⁸ A'í pu amua'irájtua a'íjna jime'e ti a'ín rí'i tejamuájcha'íi a'íjna jime'e sej rá'antzaahua. Dios pu ayén amuaatá'a ruxí'evi'ira'a jime'e. Caxu rujímua'a sena'a a'ij tirájteu.

⁹ Tí'ij caí ja'atí á'ujtzaahuat'e, a'íj pu jín caí rí'irí ti ja'atí rusej raamuá'itin a'íjna jime'e a'ij ti xí'epi'in jín rici.

¹⁰ Ayee pu'u na'a, a'iné teen tu te'ín pú'een í Dios ayén rusej táaruurejsin a'ij ti tirá'amitíejte'e. Jéjcuacan pu ayén táaruu í tatzajta'a jamuan a'íjna í Ciríistu'u ti ajta i'i Jesús tej ti tiyen huárini a'íjna

jime'e ti i'li xí'epi'ín a'ij ti a'ín amuacaícan r'í'i tiráaruu téjmi jime'e.

Ciríistu'u pu ta'anpuá'ajte yú tatzajta'a

11-12 A'íj pu jín caxu siyen yá'uhua'anan ti a'ájná'imua ayée xu 'eene'e sej caí Ciríistu'u jemi huaté'uuca. Ajta mú'een xu caí huá'a jetze ajtéme'ecantaca'a a'ímej í mej Israél jetze ajtéme'ecan.

Ayej xaa ne'u ti'ayajna, a'íime í mej miyen hu-ataújmua'a tíjín: “I tej ra'antisí'iche í tanavij”; ayée mú amuaatamuá'a mú'ejmi tíjín “Mí sej caí siyen ra'antisí'iche í runavij.” Ayej mú tejá'amuaxa me'íjna jime'e sej sej chuéjra'a japua é'eme'ecan. Caxu seajta yá'uhua'anan ti a'ájná'imua, ayée xu caí ajtéme'ecantaca'a a'ímej jetze í ti Dios huá'a jemi raateájtuaa í niuucari í ti jín te'ataújratziiri'i ti ayén r'í'i tihua'utá'an. Capu ajta mé'e já'ahua'aca'a í sej jín rachú'eve'en. Ajta, capu huataseíjre mú'ejmi jemi í Dios íiyen chaanaca japua.

13 Mí ajta íjii, mí sej a'imua' a'uté'uuca'a a'u tej teajta iteen jé'eseijre'eca'a, xu'uri vejl'i' hu-até'uu téjmi jemi a'íjna jime'e ti a'ín Ciríistu'u ayén a'amua japua huaniú a'íjna jime'e ti ruxuure'e airáaxire.

14 A'íi pu a'ín pú'een í ti ta'anpuá'ajte yú tatzajta'a naijmi'ica mú'ejmi, ajta itejmi. A'íi pu ayén táaruu tej ti tiyen sej tena'a teitestemua'ame'en pu'éene'e tá'ara'ani. A'íi pu raaté'uu a'íjna ti te'entanámi'ihuaca'a, a'íjna í tej jíme'en tané'usi'ite'eca'a.

15 A'íi pu ra'antipué'ajte í rutevij jime'e a'íjna í niuucari í mej jín tí'aijta, nain jime'e í mej

jín tihuá'a'ijmaira. Ayee pu een jín huaríj ti ij ayén huá'uruuren í ru jetze a'ímej í mej hua'apua mej mi seíj mana'a teitestemua'ame'en pu'éene'e muá'ara'ani. Ayee pu a'íjna jín huaríj, a'í pu hua'utéepua'ajte í mej hua'apua.

16 A'íj pu ajta jín ayén huaríj tej ti teajtáhua'a a'uté'uu tá'ara'ani í Dios jemi í tej hua'apua a'íjna jime'e í rutevij í mej rá'utatai í cúruu jetze. Ayee pu een jín huaríj, a'í pu ra'antipua'ajte í tej jín tané'usi'ite'eca'a.

17 A'í pu mú pa'uvé'emej ti i ayén tejámuaatá'ixaate'en a'íjna jime'e í niuucari í ti jín amua'anpuá'ajte'en mi sej a'ímuá a'uté'uuca'a. Ayee pu che'atá na'a tihua'utá'ixaa a'ímej í mej vejli'i seijre'eca'a a'íjna jime'e í niuucari í ti jín ajta hua'utéepua'ajte a'ímej.

18 Ayee pu'u, Círístu'u ta japua huaniú, tej ti, i tej hua'apua, seíj tena'a jín í xiéjniu'ucari tiyen jamuan tiu'utaxáj te'íjna jamuan í tej rájya'upua.

19 A'íj xu jín caí ché'e se'ín pú'een í mej seij chuéjra'a japua é'eme'ecan na'ari a'íme í mej caí a'íj rumuari, sino xu'uri huá'a jetze ajtémecan a'ímej jemi í mej a'uté'uu í Dios jemi. Jee xaa ne'u, xu'uri huá'a jetze ajtémecan a'ímej í mej teitestemua'ame'en pú'een í Dios.

20 Najmi'i tu tí'ivaire'e tá'aju'un tíj seíj í chi'ij ti tzajta'an é'eseijre'e í Dios. A'íme í ti hua'utajé í Jesús, majta a'íme í mej mejmí'i tí'ixaxa'ata'a í Dios jetze me'ecan, ayée mú tí'ivaire'e muá'aju'un tíj tetej ti japuan ájtaavijhua í jaxu'u. Ajta a'ín í Círístu'u ti ajta i'i Jesús, a'ii pu a'ín pú'een í tetej ti esquineero jín tí'ivaire'e.

21 Naími'i tu títavi'iraxi'isin jetzen te'íjna í Ciriístu'u, teajta naími'i tu huatéeju'u tá'aju'un tej ti tiyen tí'ivaire'e tá'ara'ani tǎj teyuu ti jetzen Dios huirájcati.

22 Seajta mú'een, jetzen a'íjna í Ciriístu'u, mú'een xu seajta tiúv'i'iraxi'isin sej si siyen tí'ivaire'e xá'ara'ani tǎj chi'ij ti jetzen huirájcati í ruxíjniu'uca jime'e a'íjna í Dios.

3

Pablo pu nu'u a'íjna jǎn antiújmua'aree ti raateájtuaani a'íjna í niuucari huá'a jemi í mej caí Israél jetze ajtémecan

1 A'íj nu jǎn niyen rici inee, i nej i'i Pablo, i nej neajta aiteánami'i ne'íjna jime'e nej tí'ivaire'e jemin í Ciriístu'u ti ajta i'i Jesús ne'íjna jime'e nej tejá'amua'ixaate'e mú'een mi sej caí Israél jetze ajtémecan.

2 Tij secaí seri ráanamujri'i se'íjna jime'e ti Dios ayén rǎi tinaateájtuaa a'íjna jime'e ti ayén tinaa'íjca nej ni tejámuaatá'ixaate'en mú'ejmi.

3 Nu'uri cǎj caj tejámuaatá'itiiri'i a'íjna jime'e ti Dios naataseíjrate mé jéjre'e til'ití ti pírici í ti rú'avaataca'a í jemin.

4 Setí'ij ra'ujjiven a'ij nej tejá'amuyau'use'e ne'íjna jetze i yu'uxari, aj xu xaa yaú'itiée xá'aju'un a'ij nej tiyeú'itie temua'a naa ne'íjna jime'e ti rú'avaataca'a a'íjna jetze í Ciriístu'u.

5 Capu xaa ne'u hua'utaseíjrate a'ímej í seica í teite í mej caí ché'e ye'e já'ahua'aca'a, í mej jéjcuá imuá seijre'eca'a. Mí ajta íjii, a'íin xiéjniu'ucare'ara'an í Dios ayén hua'utaseíjrate

a'ímej í mej huaté'uu í Dios jemi mej mi miyen tiraatévaire'en. A'í pu ajta ayén tihua'utaseírate a'ímej í mej tí'ixaxa'ata'a í Dios jetze me'ecan.

⁶ A'í pu a'ín pú'een í ti rú'avaataca'a ti a'íme í mej caí Israél jetze ajtémecan, ayée pu tihua'aci'iti jamuan a'ímej í mej Israél jetze ajtémecan, mej mi naími'i anteújseire'en mej mi miyen 'eene'en mej seí mana'a teitestemua'ame'en pu'éene'e muá'ara'ani, mej mi naími'i ra'ancuré'an a'íjna ti te'ataújratziiri'i ti ayén riníche'en a'íjna í Cirístu'u ti ajta i'i Jesús.

⁷ A'í nu jín niyen te'enteájrupi ne'íjna jime'e nej niyen tí'ivaire'e nej tihua'utá'ixaate'en í niu-ucari jime'e ti jime'en raxa í Dios. A'í pu ayén rí'i tinájcha'í a'íjna jime'e ti ayén naatapuaíjve ruxí'evi'ira'a jime'e nej ni niyen tiu'umuári'en ne'íjna jime'e í muári'eri'ire'ara'an í Dios.

⁸⁻⁹ Ayee pu een, nee nu ne'ín pú'een í ti jaítze'e caí ruxe'eve'e mecaí í seica í mej cálieen jín títeté'u'upu'u í Dios jemi. Capu amín a'ij, aúche'e pu Dios ayén rí'i tinájcha'í ti a'íjna jín tinaa'íjca nej ni tihua'utá'ixaate'en ne'ímej í mej caí Israél jetze ajtémecan mej mi ráamua'aree a'ij ti een Cirístu'u jemi ti tí'iseijre'e, ti caí ámitieere'e naíjmi'i tíj na'a ti'ípua'amé ti tí'itaci'iti a'íjna jemi tíj na'a rusén jime'e, nej ni tihua'utá'ixaate'en naíjmi'ica temua'a naa a'ij ti Dios tiraaxí'epi'intare a'ij ti té'eme a'íjna jime'e í ti rú'avaa. Jéjcuá imuá tíj na'a ti yú e'iré'ene, a'í pu rú'avaataca'a í Dios jemi, í ti nain tiú'utaahuaca'a tíj na'a ti'ípua'amé ti tí'iseijre'e.

¹⁰⁻¹¹ Ayee pu tiraaxí'epi'intare mej mi miyen

ra'antícuuna a'íjna í ti rú'avaataca'a a'ímej jemi í mej e'etiújse'iri u teyujta'a mej mi a'ímej hua'useíj í mej tí'aijta u ta japua, majta a'ímej í mej ti'itíj jín antiújmua'aree a'uun ti Dios é'eseijre'e, mej mi miyen ráamua'aree ti caí tí'iseicaj na'a í Dios ti jín ayén huaríj í rumua'atzíira'a jime'e, a'íjna ti jéjcuá imuá ayén tiraaxí'epi'intare tíj na'a rusén jime'e. A'í pu ari ra'anticí'i a'íjna jime'e ti a'íjn Círístu'u, a'íjna í Jesús ti ajta i'i tavástar'a pú'een, a'í pu ta japua huaniú.

¹² A'iné tu'uri rá'atzaahuate'e te'íjna, ajta a'íjna jime'e ti a'íjn Círístu'u huamí'i ta jetze me'ecan, a'íj pu jín ari ri'irí tej ti caí tí'itzi#ne'e ja'anáj ti na'a te'uun e'ará'asti í Dios jemi.

¹³ A'íj nu jín niyen tejá'amuahuavii, sej caí ruxiéemiste'e a'íjna jime'e nej niyen tirajpuaíjtzí múdejmi jetze me'ecan, a'iné jeíhua pu huápi'i tejá'amuaci'iti ti ayén tí'ineruure.

Círístu'u pu nú'u taxe'eve'e

¹⁴⁻¹⁵ A'íj nu jín niyen títunuta jemin í tej rájya'upua í tej jetzen ra'ancuré'a a'íj ti huataújmua'a seij ajta seij í teitestemua'ame'en, í mej u júte'e é'eseijre'e, majta í mej yen chaanaca japua huachéjme, matíj mana'a pua'amé í teitestemua'ame'en í Dios.

¹⁶⁻¹⁷ Ayee nu tí'ijhuavii ti a'íjn Dios ca'aníjra'a amuaatá'an í a'amua tzajta'a sej si siyen se'íjna jetze araújca'anen í xiéjniu'ucare'ara'an í Dios. Ché'e a'íjn Dios ajta ayén rí'i tejá'amuacha'í a'íjna jime'e ti a'íjn amuaaré'epijte a'íjna ti naa je'icáj tí'iseijre'e í jemin, ti ij a'íjn Círístu'u a'uun

a'uteáturan mú'ejmi jemi, a'íjna jime'e sej siyen rá'astijre'e.

¹⁸ Ayee nu neajta tí'ijhuavii sej si siyen amuacáí huaújxe'eve'en nain jime'e, sej si seajta siyen nain jín te'utávii'cuai'í se'íjna jime'e sej huápi'i huaújxe'eve'en, sej si seajta á'iyen se'íjna jetze arau'jca'anen í xiéjniu'ucare'ara'an í Dios sej si ráamua'aree nain jime'e í ti jín Ciríistu'u já'amuaxe'eve'e. Tíj na'a a'u ti é'eseijre'e aaté'imua, ajtepuá'imua, aac'í'imua, a'íi pu xaa a'uun e'ará'asti ti ij a'uun amuaaxí'eve'en.

¹⁹ Jee xaa ne'u, ayée nu tí'ijhuavii mú'ejmi jime'e sej si siyen ráamua'aree í ti jín Ciríistu'u já'amuaxe'eve'e, a'íjna ti caí ámitieere'e nain jime'e, t'íj a'uun a'uteáturan mú'ejmi jemi naíjmi'i tíj na'a í ti jín Dios amuaanaíjmire'en.

²⁰⁻²¹ Ajta a'ín í ti jei'hua huápi'i raay'í'ti ti ayén huárini a'íjna jime'e í tej caí raay'í'ti tej rahuavii nusu ti caí ayén titá'amitiejte'e a'íjna jime'e ti a'ín tí'imuari'e í ta tzajta'a í rumuári'eri'ire'ara'an jime'e, tiché'e tiyen rí'i tiraatá'an a'u tej e'etítase'iri í jemin. Jamuan a'íjna í Ciríistu'u ti ajta i'i Jesús, tiché'e tiyen che'atá tena'a rí'i tiraatá'an tíj na'a ti yú auca'ití a'ame tíj na'a rusén jime'e. Yee pu icu. Ché'e ayén teja'uré'enen.

4

Naími'i mú se'íj mana'a te'itestemua'ame'en pú'een í Dios a'íné xiéjniu'ucare'ara'an í Dios hua'upuá'ajte

¹ A'íj nu jín, inee, i nej aiteánami'i a'íjna jime'e nej ravaire'e í tavá'stara'a, ayée nu tejá'amuahuavii sej

si siyen rí'i titetiújcha'íi a'ij ti tiraavíjte'e a'iné Dios pu amuaatajé.

² Sej si caí ti'itáj jín á'ujtzaahuate'e sino ayée xu'u cumu sej caí ti'itáj jín ti'itéjvee. Sej si huá'ancu'uvajxi'in sej si te'utáviicua'i seíj seajta seíj a'íjna jime'e sej huaújxe'eve'en.

³ Setá'aj huateújca'anen sej si seuj seíj sena'a teitestemua'ame'en pú'eene'en a'iné a'ín xiéjniu'ucare'ara'an í Dios, a'íi pu rí'i tejamuáaseire'esin a'íjna jime'e ti ari amua'anpuá'ajte.

⁴ Ayee pu'u tí'een, a'iné seíj mu'u í teitestemua'ame'en í mej yen seijre'e, ajta seíj pu'u í xiéjniu'ucare'ara'an í Dios. Ayee pu che'atá na'a een ti seíj na'a a'íjna sej jetzen rachú'eve'e a'íjna ti jín amuaatajé í Dios.

⁵ Seíj pu'u í tavástara'a, ajta seíj pu'u a'ín pú'een í tej rá'atzaahuate'e, ajta seíj pu'u jín í niuucajtze'en í mej jín muá'í'vijhuaca'a.

⁶ Ajta seíj pu'u í Dios, í tej naími'i rájya'upua. A'íi pu nain jín antiújmua'aree. A'íi pu ajta nain jín tí'imuarí'e tí'ij nain tiu'unaíjmi'ire'en. A'íi pu ajta naíjmi'i jemi seijre'e itejmi jemi.

⁷ Ajta itejmi, ayée pu títaatapuaíjve í Ciríistu'u seíj ajta seíj a'íjna í ti jín rí'i tí'itacha'íica'a a'ij ti a'ín títaaxí'epi'intari'iri'i.

⁸ A'íj pu jín ayén té'eyu'usi'i tíjín:
 Tí'ij nu'u a'ín a'ujnéj u ta japua,
 a'íi pu nu'u huaja'uvi'ití a'ímej
 ti ij hua'iteáanan naíjmi'ica
 í ti hua'utéemua'iti.
 A'íi pu ajta nu'u hua'uré'epijte a'ímej
 í ruteítestemua'a a'íjna

ti jín rí'i tíhuájcha'íica'a.

⁹ Ajta a'íjna i niuucari ti ayén raxa yee: “A'íi pu nu'u a'ujnéj u ta japua”, ¿a'iné huataújmua'a a'íjna? ¿Ni qui ayén huataújmua'a yee a'íi pu ajta amuacái yé ve'ecáane íiyen chaanaca japua? Jee xaa ne'u, ayée pu ti'ayajna ti ayén huataújmua'a.

¹⁰ A'íjna ti yé ve'ecáane, a'íi pu a'ín pú'een í ti a'uun a'ujnéj anná'imua u ta japua ti ij raanaíjmire'en tíj na'a ti ti'ípua'amé ti nainjapua tíiseijre'e.

¹¹ A'íi pu a'ín pú'een í ti seica antíhuau, mej mi te'enteárute me'íjna jime'e í mej tamuáamuata'a japuan hua'apua ará'ase, ajta seica, mej mi miyen tiu'utévaire'en me'íjna jime'e mej tiu'utaxáj Dios jetze me'ecan. A'íi pu ajta seica antíhuau mej mi miyen á'ujujhua'ane'en mej tihua'utá'ixaate'en í teite í niuucari ti jín Dios hua'irátuaasin, ajta seica, mej mi miyen me'íjna jín antiújmua'areere mej mi rí'i tihuá'ucha'in í mej e'etiújse'íri. Ajta seica, a'íi pu ayén tihua'utá'a mej mi tihuá'umua'aten í teite.

¹² Ayee pu een jín hua'antíhuau mej mi rí'i huá'uruuren í huá'a tzajta'a í mej huaté'uu í Dios jemi, mej mi a'íime majta tiu'utévaire'en a'íjna jime'e mej mi tiújvi'iraxí'in jamuan í Círíistu'u.

¹³ Ayee tu een jín huarín, aj tu xaa e'ará'asti tej ti seíj tena'a jín rá'antzaahuate'en, tej ti tiyen che'atá tena'a ráamua'ati te'íjna ti yaujra'an pú'een í Dios. Aj tu xaa, nain jín teri huavaújse a'íjna jime'e tej teri tiu'unaíjmire a'íj ti Círíistu'u titaaxí'epi'íntari'íri'i tej ti tiyen 'eene'en tíj ajta a'ín een.

¹⁴ Ayee tu teajta te'íjna jín huarín, catu ché'le tiyen 'éene'e tá'aju'un matíj í ti'íríi mej mana'a

tejá'unamuajran, me'íjna jime'e mej caí xi ramua'aree yee ayée pu tí'ixi'epi'in o capu ayén tí'ixi'epi'in. Catu ché'e tiyen cha'a tena'a titeejú'un t́j í jaitiri ti a'ín eeca ayén ráatajchi a'u ti na'a pújme'en. Capu ché'e ri'iríista a'ame mej mi miyen chá'a mana'a titáacuanamuan me'íjna jime'e a'ij ti tihua'aráanajche mej titá'ixaate'en a'íime í teteca í mej raayí'iti temua'a naa mej j́n e'ihuácuanamuan me'íjna jime'e ti hua'itzi na'a pú'een.

15 Mí teahta iteen, ayée tu tí'ixáata tá'aju'un jé'iyecan jime'e a'iné tétaxe'eve'e. Ayee tu een j́n huarín, aj tu xaa nain j́n títavi'iraxi'isin jamuan í ti tamu'úu pú'een, ti í'í Círístu'u.

16 Ajta a'íjna jetze, naíjmi'ica pu ayén vaujsi'í í rute'testemua'a, ajta naíjmi'í mú tiújvi'iraxi'isin nainjapua t́j mana'a mej antiújna'amiche. Ayee pu té'eme a'íjna jime'e mej huaújxe'eve'en seíj majta seij, ajta a'íjna jime'e mat́j mana'a pua'amé miyen tí'imuari'e me'íjna jime'e a'ij ti tihua'ucí'í seíj ajta seij.

A'í mú nu'u jéjcuatze'en seijre'e í Círístu'u jemi

17 A'íj nu j́n, niyen tejá'amua'ixaate'e. Ayee nu tejá'amua'íjcate'e í tavástara'a jetze me'ecan sej si caí ché'e siyen titetiújcha'íí mat́j a'íime í mej caí Israel jetze ajtémecan. Capu tí'tíj vaire'e í huá'amua'atziira'a.

18 Camu rí'í tiyeú'ítie, majta a'ímuá mú a'uteájturaa a'u ti caí é'eseijre'e í Dios ti í'í ruuri, a'íjna jime'e mej caí ramua'aree a'ij ti een í Dios jemi me'íjna jime'e mej ra'antaná í ruxéjnu'u'uca.

19 Camu ché'e rutévi'ira'a. A'íj mú j́n miyen huataúra'a mej miyen huárini a'ij ti tihua'amítiejte'e,

ti'ití ti hua'aráanajche í huá'a tzajta'a mej mi nain jín tiú'uxana'acira'aten. Majta me'ín, camuché'e á'ujcu'uvée ráahuasin mej majtáhua'a miyen a'ij pua'a huárini.

²⁰ Mí seajta mú'een, caxu siyen raamuá'a se'íjna jemi í Ciri'stu'u, sej si siyen che'atá sena'a a'ij pua'a huárini matíj a'íime.

²¹ Ayej ne'ase xu'uri ráamua'areeri'i, ti ajta a'ín tejamuaamuá'ate tzáahuati'ira'a jime'e a'ij ti een a'íjna jemi í Jesús.

²² Aye pu tejamuaamuá'ate a'íjna jime'e a'ij sej sejmí'i titetiújcha'íica'a, sej si yá'uhua'axin a'ij sej sejmí'i titetiújcha'íica'a, a'iné ayée pu a'ij pua'a á'amuaruurejca'a a'íjna jime'e ti á'amucuanamujca'a a'íjna í á'amuamua'atziira'a ti tí'ihua'itaca.

²³⁻²⁴ Ajta, sej si siyen huaujjéjcuare'en se'íjna jime'e a'ij sej mé titeumuámua'aree sej si siyen rí'i titetiújcha'íi a'ij ti tejámuaaxí'epi'íntari'iri'i sej si siyen 'eene'e xá'ara'ani tíj í Dios ti nain jín ayén rici tzáahuati'ira'a jime'e a'ij ti tiraavíjte'e, ajta a'í pu urarí'en.

²⁵ A'íj pu jín, ayén ruxe'eve'e sej raatapuá'ajta sej caí siyen tiú'ujcuanamua, sino ayée xu jé'iyecan jín tiraata'ixaate'en í ruxí'ej tevi, a'iné naími'i tu sej tena'a jetze ajtéme'ecan í teitestemua'ame'en.

²⁶⁻²⁷ Tí pua'a siyen ti'itíj jín huataníniu'ucacu, caxu se'íjna jín ti'itíj jín auteáturaave'en í Dios jemi. Caxu seajta siyen á'atevi'in sej seri níniu'ucacu ti'itíj jime'e. Aye nu tejá'amua'íjcate'e sej caí raatá'asin ti a'ín tiyaaru'u ayén avíitzi jín hu- ataseíjre'en mú'ejmi tzajta'a.

28 Ajta a'íjna ti ti'inahua'ara, ayée pu ruxe'eve'e ti caí ché'e tí'inahua'aj sino ché'e rumuájca'a jín tiu'umuári'en ti'itíj ti a'ij tiratéva'iri ti ij ayén ti'ití huamuá'itin í ti jín hua'utévaire'en a'ímej í mej caí a'ij tí'ijviicua'i.

29 Caxu ti'ití xajta ti a'ij pua'a namuajre'e, ajta ti caí ti'itíj vaire'e sino a'íj xu'u huataxáj í ni-uucari ti íli xí'epi'in a'íjna jime'e ti hua'atéva'iri mej mi jaítze'e yaú'itiée muá'ara'ani a'ij ti ti-huá'aturaate'e, ti ij ajta rí'i tihua'utá'an a'ímej í mej ranamua.

30 Caxu seajta a'ij pua'a tiraatá'an í xiéjniu'ucare'ara'an í Dios, a'íjna ti rujímua'a amuaatéhuii ajta na'a caí teja'uré'enen a'ájna xicájra'a ti jetzen Dios amua'irátuaasin.

31 Setá'aj raatapuá'ajta nain jime'e í sej jín a'ij pua'a mé titeumuámua'aree, na'ari í sej jín tí'ijaaxiejte'e nusu í sej jín níniu'ucacu ca'ín í sej jín hua'atají'ivi í teite o sej jín a'ij pua'a tihuá'axa. Nain tíj na'a ti a'ij pua'a een, setá'aj siyen raata-puá'ajta.

32 Setá'aj rí'i titetiújcha'íi, seajta ahuaújcu'uven seíj seajta seíj. Setá'aj siyen tiu'utaúruuni'i seíj seajta seíj a'iné Dios pu ajta tejámuaatá'uuni'iri'i a'íjna jime'e ti Ciríistu'u a'amua japua huaniú.

5

A'ij mej ye'í rí'i tí'itiújcha'íi muá'ara'ani a'ij ti tí'ijxe'eve'e í Dios

¹ A'íj xu jín siyen tite'ehuaújca'anen sej si siyen rí'i tite'urarí'eene'en í ru tzajta'a a'ij ti te'urarí'en í

Dios, a'iné xu'uri yaújmua'ame'en pú'een í Dios ti já'amuaxe'eve'e.

² Setá'aj siyen rí'i titetiújcha'íi se'íjna jime'e sej huaújxe'eve'en a'iné Ciríistu'u pu ayén che'atá na'a taataxí'eve. A'íi pu huataújmuai'ivejtaca'a ta jetze me'ecan í Dios jemi. A'iné a'íi pu a'íjna jín rí'i tiraatá'a í Dios, a'íj pu jín ayén éene'e seijre'e tíj muai'ivéjri ti naa teáarí'e u ta japua a'íjna jime'e ti a'íin ayén ta jetze me'ecan huaniú.

³ Caxu a'atzu raatá'acare'en ti ayén huárini mú'ejmi tzajta'a sej huaújxana'acira'aten na'ari sej tí'ití jín a'ij pua'a huárini nusu sej huápi'i ranecua'atze í tumin. Capu xaa ne'u ayén tiraavíjte'e mej miyen huárini a'íime í mej teitestemua'ame'en pú'een í Dios, í ti hua'utehúii í ru jemi.

⁴ Caxu seajta hua'atá'acare'en mej miyen tí'ixajta niuucari jime'e ti a'ij pua'a namuajre'e na'ari ti caí tí'itíj vaire'e nusu í mej jín tité'exiehuari'i. Capu a'atzu í'i xí'epi'in mej miyen a'ij pua'a tí'ítejeeve sino miché'e rí'i tiraatá'an í Dios.

⁵ Jee xaa ne'u, ayée pu tí'ayajna, ti pua'a ja'atí ayén a'ij pua'a tí'ítevistáa a'íjna jime'e ti tiú'ujxana'acira'aten nusu a'íjna jime'e ti a'ij pua'a mé teuúmua'aree ca'ín a'íjna jime'e ti huápi'i raxí'eve'e ti jeíhua tí'ijcha'íi, capu ja'anáj raci'iti ti a'íjna a'uun a'uteárute Dios ti é'eseijre'e a'ájna í xicájra'a ti jetzen tiu'uta'aíjta a'íjna í Ciríistu'u, a'iné a'íin ti huápi'i raxí'eve'e ti jeíhua tí'ijcha'íi, ayée pu seijre'e í Dios jemi tíj seíj ti ayén rana'amiche tí'ití ti caí Dios pírici.

6 Caxu raatá'acare'en ti ja'atí amuáacuanamua a'íjna jime'e í niuucari ti hual'itzi na'a pú'een, a'iné Dios pu jeíhua huápi'i puaijtzi hua'utá'asin a'ímej í mej miyen tí'ihua'ítaca. A'ii mú a'ín pú'een í mej caí rá'astijre'e í Dios.

7 A'íj xu jín, caxu hua'ajteánaxcan a'ímej.

8 A'ájná'imua xu seajta siyen titetiújcha'íica'a matíj a'íime í mej tíca'amiste'e á'ujujhua'an. Mí seajta íjii, ayée xu een matíj a'íime í mej néeriste'e á'ujujhua'an. Ayee xu seri 'een a'íjna jime'e ti Ciríistu'u a'amua japua huaniú. A'íj xu jín, seuj siyen rí'i huárini matíj a'íime í mej néeriste'e á'ujujhua'an.

9 Ayee mú xaa ne'u rí'i titetiújcha'íi í mej néeriste'e á'ujujhua'an mej miyen nain jín rici ti xí'epi'ín jime'e, majta miyen rici a'íj ti tiraavíjte'e, ajta ti tzáahuati'lira'a jime'e seijre'e.

10 Setá'aj seajta ráahuauni sej yaú'itiée xá'ara'ani a'íj sej rí'i tiraatá'an í Dios.

11-12 Caxu a'atzu hua'ajteánaxcan huá'a jemi í mej miyen a'íj pua'a titetiújcha'íi í mej tíca'amiste'e á'ujujhua'an, sino ayée xu hua'utaseíjrate'en ti caí ti'itíj vaire'e a'íj mej rici, a'iné ayée pu tiu'utévi'iraste'e ti ja'atí ayén tí'ixajta a'íj mej avíitzi jín rici a'íime í mej caí ja'atí á'astijre'e.

13-14 Mí ajta, naíjmi'i pu huataseíjre'esin a'íj ti een ti pua'a ja'atí raatétatzavi'i, a'iné a'íjna í tatzari, nain pu jín tí'iseijrata a'íj ti een. A'íj pu jín, ayén té'eyu'usi'i tíjín:

Huatájsi mi pej i'i cutzú.

Ajta ajchesi amájna huá'a tzajta'a í mí'ichite.

Ajta a'ín Ciríistu'u pu muatétatzavi'ira.

15 Rí'i xu'u mú'een, sej si siyen rí'i titetiújcha'íi matíj a'íime í mej rí'i me títeumuámua'aree. Caxu siyen 'eene'en matíj a'íime í mej seicié me títeumuámua'aree.

16 Setá'aj siyen ahuaújca'anen sej si nain jín siyen huárini a'ij ti tí'ixi'epi'ín íjii ti auj huaxí'epi'ín a'iné a'ij pua'a mú miyen rici í mej huáteemua íjii.

17 A'íj xu jín, caxu seicié me títeumuámua'aree sino ayée xu ahuaújca'anen sej si siyen yaú'itiée xá'ara'ani a'ij ti tí'ijxe'eve'e í tavástarala.

18 Caxu siyen ta'aruu a'iné ti pua'a siyen huárini, a'ij pu pua'a á'amuaruuren ajta secái nain jín á'uveti. Mí seajta mú'een, setá'aj nain jín araújca'anen se'íjna jetze í xiéjniu'ucare'ara'an í Dios.

19 Set'íj u e'etiújseire'en, setá'aj siyen tí'ihuaúrixaate'en se'íjna jime'e í chuiicari í sej seajta jín tí'icuiina, seajta í sej jín rí'i tiraatá'an í Dios. Setá'aj siyen tiu'utáchuiica, seajta tiu'utácuina í a'amua tzajta'a sej si siyen rí'i tiraatá'an í tavástarala.

20 Seajta, setá'aj siyen huárini ja'anáj ti na'a sej tí'ijteujtzi'ire'e í Dios í tej rájya'upua nain jime'e ti tí'iseijre'e niuucajtze'en í tavástarala, a'íjna í Jesús ti ajta í'i Ciríistu'u.

A'ij mej ye'í rí'i titetiújcha'íi muá'ara'ani a'íime í mej víche'ejme

21 Setá'aj siyen huárini sej siyen huataúra'an sej huaújvaire'en se'íj seajta se'íj se'íjna jime'e sej rá'astijre'e se'íjna í Ciríistu'u.

22 Seajta mú'een, mi sej víche'ejme, setá'aj siyen huataúra'an sej siyen che'atá sena'a

hua'ará'astijre'en í rucína'astemua'a setíj seri tirá'astijre'e se'íjna í tavástar'a.

²³ Ayee xu een jín huárini a'iné a'ín í cína'ara'an í 'íta'a, ayée pu che'atá na'a te'entiújmua'aree a'íjna jemi í ti ratévi'itín tíj ajta a'ín Ciríistu'u te'entiújmua'aree naíjmi'ica jemi í mej e'etiújse'iri í jemin. Ajta Ciríistu'u pu hua'irátuaasin.

²⁴ Me'ecui xaa, a'iné a'íí mú rá'astijre'e me'íjna í Ciríistu'u a'íime í mej e'etiújse'iri í jemin, ayée pu che'atá na'a ruxe'eve'e mej mi a'íime í mej víche'ejme mej mi hua'ará'astijre'en a'ímej í rucína'astemua'a nain jime'e.

A'ij mej ye'í r'íí titetiújcha'íí muá'ara'ani a'íime í mej néjne'ichejme

²⁵⁻²⁶ Seajta mú'een, mi sej huá'acinastemua'a pú'een, setá'aj siyen che'atá sena'a huá'axe'eve'e í ru'íjta'amua'a tíj ajta a'ín Ciríistu'u tíhua'utaxí'eve a'ímej í mej e'etiújse'iri í jemin. A'íí pu ajta hu-ataúra'a ti huámi'ini huá'a jetze me'ecan ti ij ajta rujímua'a hua'utehúi í ruteítstemua'a. A'íí pu hua'ujéjcuare a'íjna jime'e ti huá'ari'iri'i í mej jín auteájturaa í jemin. A'íí pu ajta r'íí huá'uruu í huá'a tzajta'a a'íjna jime'e mej rá'antzaahua me'íjna í niucari ti a'ín raateájtuaa huá'a jemi.

²⁷ A'íí pu Ciríistu'u ajta huataújtuiire'esin í ru jemi. Ayee mú seíire'e muá'aju'un tíj ja'atí ti síicu'uri jín ucaújchejte ti caí a'atzu ti'itíj cámeijri'í, ti caí a'atzu huatétzu'uta, ti caí ti'ití tirá'aturaate'e. Ayee mú naa seíire'e muá'aju'un tíj ti'itíj ti témaxcava'ara'a. Naa mú urarí'ene'e muá'aju'un, majta camu ti'itíj jín a'aturáa muá'aju'un tí'ij caí ja'atí ti'itíj jín huá'a jetze te'ujpuá'ajte'en.

28 Ayee pu ruxe'eve'e mej mi a'íime í mej neíche'ejme miyen che'atá mana'a tihuá'axe'eve'e í ru'íjta'amua'a matíj majta tiú'ujxe'eve'e í ru jetze. A'ín ti ayén raxí'eve'e í ru'íj, a'íi pu ajta ayén ruxe'eve'e ruseíj.

29 Ayee pu'u tí'een, a'iné capu ja'atí ja'anáj ayén rájcha'íire'eca'a í rutevij, sino a'íi pu tí'ijmícuá, ajta r'íi pu ayén che'atá na'a raaxá'apuai tíj ajta a'ín Ciríistu'u r'íi tíhua'axá'apuai a'íimej í mej e'etiújse'iri í jemin.

30 Teen tu xaa títavi'iraxi jamuan a'íjna í Ciríistu'u.

31 Ayen tíjn: “A'íj pu nu'u jín, ja'atí pu ayén mé rúujisin í rutáàta, ajta í runáàna ti ij nu'u hu-aténe'iche a'íjna jamuan í ru'íj. Majta nu'u a'íime í mej hua'apua, ayée mú nu'u seíj mana'a teitejra'a pu'eene'e muá'ara'ani.” Yee pu'u xaa ne'u.

32 A'ii pu pú'een tí'itíj ti huápi'i ruxe'eve'e ti ajta avíitzi jín ayén tí'een. Mí neajta inee a'ij nu jíme'en tí'ixa ne'íjna í Ciríistu'u, neajta ne'ímej jíme'e í mej e'etiújse'iri í jemin.

33 Mí seajta mú'een, setíj sena'a sej neíche'ejme, ayée pu tiú'ujxe'eve'e sej siyen che'atá sena'a huá'axe'eve'e í á'amua'ijste'emua'aca setíj sea-jta tiú'ujxe'eve'e í rutevij jetze. Ajta a'íime í mej vííche'ejme, ayée pu ajta tiú'ujxe'eve'e mej hua'ará'astijre'en í huá'acinastemua'a.

6

A'ij mej ye'í r'íi titetiújcha'íi muá'ara'ani a'íime í mej yaújmua'ame'en pú'een

1 Seajta mú'een, mi sej i'i ti'irí, setá'aj hua'ará'astijre'en í ruvaújsimua'a a'iné ayée pu tiraavíjte'e í tavástar'a jemi.

2 Ayen tijín: “Patá'aj nu'u rí'i tihua'utá'an í a'atáàta, ajta a'anáàna.” A'ii pu a'ín pú'een í niuucari ti jín Dios te'ataújratziiri'i ti'itíj jime'e ti pua'a ja'atí ayén ra'ará'astijre'en.

3 Ajta ayén tijín: “Tí ij temua'a naa timuáavaire'en, pej pi pajta nu'u á'ateevi'in pej ruuri puá'ara'aní íiyen chaanaca japua.”

4 Seajta mú'een, mi sej huá'aya'upua pú'een, caxu muári'eristan í ruyaujmua'a jemi mej mi caí huataniú'ucan, sino rí'i xu tihuá'ucha'in. Sej si tihuá'umua'aten, seajta tihua'utá'ixaate'en temua'a naa a'ij ti tí'ijxe'eve'e í tavástar'a.

5 Seajta mú'een, mi sej ca'anéeri jín tí'ivaire'e seíj jemi, setá'aj hua'ará'astijre'en a'ímej í mej íiyen chaanaca japua tejá'amua'ijte'e. Setá'aj siyen che'atá sena'a hua'ará'astijre'en setíj seajta tirá'astijre'e tzáahuati'ira'a jime'e se'íjna í Ciríistu'u, a'íjna jime'e sej rí'i huataújsejrata, seajta siyen tí'itziine'e ti pua'a secaí nain jín te'ará'asten.

6 Setá'aj siyen a'ujca'anéecan jín tihua'utévaire'en a'ímej í mej tejá'amua'aíjte'e ti pua'a miyen tejá'amuaseij nusu mecaí. Setá'aj siyen che'atá sena'a tihua'utévaire'en setíj seajta tiraatévaire'en se'íjna í Ciríistu'u. Setá'aj siyen se'íjna jín araúrasten a'ij ti tí'ijxe'eve'e í Dios nain jime'e a'achú sej ú'ucaca'ane í ru tzajta'a.

7-8 Setá'aj siyen che'atá sena'a ruxí'evi'ira'a jime'e tihua'utévaire'en yee cumu tavástar'a jemi xu tí'ivaire'e. Jee xaa ne'u, caxu teteca sena'a

jemin tí'ivaire'e a'iné ayée xu ramua'aree tí a'ín tavástará'a ayén tiraatapuaíjve'esin naíjmi'ica a'ij tí ti'ití huáruu tí i'i xí'epi'ín. Capu amín a'ij tí pua'a a'ín ja'atí ca'anéeri jín tí'imuari'e nusu ayén ruxí'evi'ira'a jín tí'ivaire'e.

⁹ Seajta mú'een, mí sej tihuá'ajte'e, ayée xu che'atá sena'a rí'i tihuá'ajcha'íi a'ímej í mej mú'ejmi jemi tí'ivaire'e. Caxu huá'aneche a'iné xu'uri ramua'aree tí a'ín tí a'uun é'eseijre'e u ta japua, a'ij pu tihuá'ajte'e a'ímej í mej mú'ejmi jemi tí'ivaire'e. A'íi pu ajta tejá'amua'ajte'e mú'ejmi. Ajta í jemin, naími'i xu ruxí'ej 'een, mí sej tihuá'ajte'e, seajta mí sej ca'anéeri jín tí'imíjhuaca.

Jíme'en í tej jín tiu'utése'en

¹⁰ Tíj íjii, setá'aj siyen huateújca'anen a'íjna jíme'e sej jetzen araujca'anen í tavástará'a sej nain jín tiu'utémua'itín í muári'eri'ire'ara'an jíme'e.

¹¹ Setá'aj rí'i titecaujnan nain jíme'e í tí Dios raateájtuaa mú'ejmi jemi í sej jín tí'itese'e tíj ajta xantaaru'u tí nainjapua cauñnan, sej si te'utáviicua'i nain jíme'e tí tiyaaru'u avíitzi jín tiraaxí'epi'íntare a'ij tí huárini tí amuaatémua'itín.

¹² Ayee xu huárini a'iné catu xaa ne'u a'ímej jamuan tí'itese'eca'a í teteca sino huá'a jamuan a'ímej í mej tí'itíj jín antiújmua'aree, majta a'ímej í mej tí'ajta, a'íme í xiéjniu'ucari í mej a'ij pua'a 'een, í mej majta títetateí tí'itíj jíme'e tí tíca'amiste'e seijre'e íiyen chaanaca japua, ajta í mej é'eseijre'e u ta japua.

¹³ A'íj xu jín nainjapua cauñnan se'íjna jíme'e tí Dios raateájtuaa mú'ejmi jemi sej si jín tí'itese'e tí'ij

a'ájna teja'uré'enen í xicaj ti jetzen huataseíjre'en a'ájna ti a'ij pua'a een. Ayee xu huárini ti ij caí a'ín mé jamaúutaxin a'u sej a'uté'uuca'a. Seajta mú'een, setá'ij seri raatéemua'iti, ayée xu huárini, setá'aj se'uun a'uté'uu pua'acivé xá'ara'ani.

14 Ayee xu seíire'e xá'aju'un, nain í sej siyen tiu'utaxáj, jé'iyecan xu jín siyen raataxáj. Ajta nain a'ij sej ríci, ayée xu siyen raruuren a'ij ti tiraavíjtle í Dios jemi. A'ij pu xaa ayén tejámuaatévaire'esin tíj ajta tí'ivaire'e a'ájna í puaasi ti jín avá'ujji'icie í xantaaru'u, ajta a'ájna ti jín antaújnaamua í rútvaviitze'e.

15 Setá'aj siyen che'atá sena'a rí'i huaújruren tíj ajta seíj ti rí'éene'e jín ajtaújca'acaite'e ti i a'uun japuan é'eye'ive a'u ti a'ij pua'a jau'én. Setá'aj siyen huateújca'anen sej si siyen te'utáviicua'i sej tihua'utá'ixaate'en í teíte se'ájna jime'e í niuucari ti jín Dios hua'anpuá'ajte'esin.

16 Seajta se'ájna jime'e, setá'aj siyen huárini, setá'aj nain jín rá'antzaahuate'en í tavástara'a. Ayee xu een jín huarín, mú'een xu raayí'itihua'an sej huateújnán tí'ij caí ti'itíj jín amua'antipuá'ajte'en a'ájna í tiyaaru'u.

17 Setá'aj seajta ra'ancuré'an a'ájna ti jín Dios amua'irátuaasin. Ayee pu tejámuaatéva'iri tíj ajta tiraatéva'ire í xantaaru'u a'ájna ti jín utemúucu'utzi. Ajta i'i, setá'aj siyen ru'itéchueeca a'ájna í chuun ti ruxí'ejta'a ajcamímijmee ti amuaatáchuiite'esin a'ájna í xiéjniu'ucare'ara'an í Dios. A'ájna ti ruxí'ejta'a ajcamímijmee, a'ii pu a'ín pú'een í niuucari ti jetzen raxa í Dios.

A'iné een jime'e miyen huatéjniuuni, ajta a'ij mej ye'í huárini

18 Setá'aj siyen araújca'anen se'íjna jetze í xiéjniu'ucare'ara'an í Dios sej si rahuauca í Dios jemi tí'ij pí na'a se'íjna jime'e nain tí'ití ti a'ij tejamuá'aturaate'e. A'íj xu jín, seúche'e xu atanéjne'ere. Caxu raxiéehuata sej siyen huá'a jime'e rahuauca í Dios jemi naíjmi'ica a'ímej í mej huaté'uu í Dios jemi.

19 Setá'aj siyen rahuauca í Dios jemi neetzi jime'e tí ij a'íjn Dios ayén naatá'an a'ij nej niyen tiu'utaxáj ja'anáj tí na'a, nej ni niyen tihua'utá'ixaate'en í teite, nej ni niyen caí tí'itziíne'e tí'ití jime'e nej niyen tihua'utá'ixaate'en ne'íjna jime'e tí'é'aviitzi'i a'íjna jime'e a'ij tí Círístu'u ta japua huaniú.

20 A'íj nu jín neri aiteánami'i ne'íjna jime'e nej tihua'ixaate'e í teite í Jesús jetze me'ecan. Setá'aj siyen tí'ijhuaviira í Dios jemi nej ni caí tí'itziíne'e tí'itíj jime'e nej tihua'utá'ixaate'en a'ij tí ayén tínaavíjte'e ineetzi nej niyen huárini.

Pablo pu huá'ateujte'e, ajta ra'antipúa'ajte

21 Ajta a'íjn Tíquico, í ne'ihuaara'a í nej raxí'eve'e tí ayén che'atá na'a té'atzaahuate'e í tavástara'a jemi netíj inee, a'íj pu caí tí'itíj jín até'itzea'ara í Dios jemi. A'íj pu nain tejámuaatá'ixaate'esin sej si ráamua'aree a'ij tí tí'inevaire'e, sej si seajta ráamua'aree a'ij nej ríci.

22 Ayee nu een jín mú'ejmi jemi raata'ítí sej si ráamua'aree a'ij tí tí'itavaire'e, tí ij ajta a'íjn rí'i tejamuaatá'an.

²³ Ché'e Dios hua'utéjpua'ajte'en naíjmi'ica í sej ru'ihuaamua'a. Ajta a'ín í Dios í tej rájya'upua, ajta a'ín í tavástara'a, a'íjna í Jesús ti ajta i'i Círístu'u, miché'e me'ín amuaataxe'eve'en a'iné mú'een xu té'atzaahuaté'e.

²⁴ Ché'e a'ij tihúa'avaire'e naíjmi'ica í mej rusén jín raxí'eve'e me'íjna í tavástara'a, a'íjna í Jesús ti ajta i'i Círístu'u.

**I niuucari ti jejcua, ti ajta jime'en ra'axa
a'ijna i tavastara'a, i Ciriistu'u ti ji'i Jesús ti
tu'irájtuaa**

**New Testament in Cora, El Nayar Presidio De Los
Reyes; crn (MX:crn:Cora, El Nayar)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cora, El Nayar

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Cora, Presidio de los Reyes [crn], Mexico

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cora, El Nayar

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

10f6cd13-ea38-5c62-beee-25cf942ce3aa